

НАПРЯМКИ СТАБІЛІЗАЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Існуючі проблеми у функціонуванні страхового ринку пов'язані із наявністю суспільних кризових факторів і реструктуризацією економічної системи, як результат їх дії в Україні. Саме він відчув вплив цих процесів першим і розпочав адаптацію до змін, оптимізуючи діяльність страхових компаній, змінюючи процеси управління їх капіталом.

Використовуючи новітні форми взаємодії із клієнтами, застосовуючи інформаційні системи страховому ринку вдалося стабілізуватися, певною мірою нормалізувати фінансові процеси. Він і далі намагається формувати нові страхові продукти, розвивати діючі страхові та фінансові проекти з метою підтримки прийняттого рівня доходності операцій для його учасників. Новітні форми управління інформацією здатні спростити економічні процедури, знизити вартість страхових послуг, створити більш дешеві їх аналоги, які можуть використовуватися ширшим колом споживачів [1].

Використання сучасних інформаційних технологій є значним важелем адаптації страхового ринку до нових умов, ефективною формою відносин із клієнтами та засобом реалізації потенціалу страхових компаній. Розширюючи інформаційний вплив на ринок страхові компанії підвищують рівень попиту на власні продукти, активізуючи власну діяльність, забезпечуючи прискорення оборотності власного капіталу.

Досягаючи безперервності обороту активів, високого рівня їх ліквідності страховики намагаються мінімізувати економічні та фінансові ризики, знизити рівень необґрунтованих втрат ресурсів.

Враховуючи наявний суспільний і фінансовий стан країни, об'єкт страхового ринку – страховий захист є на сьогодні важливим інструментом підтримки економічних процесів, стабілізації суспільних відносин, враховуючи інтереси усіх суб'єктів.

Загалом, система державного управління страховою діяльністю включає:

- законодавче регулювання;
- механізм формування стійкого страхового захисту;
- загальний нагляд за діяльністю страховиків;
- систему оцінювання ефективності функціонування ринку.

Найважливішими напрямками розвитку страхового ринку України сьогодні є:

- страхування майна фізичних і юридичних осіб;
- страхування життя;
- пенсійне страхування;
- медичне страхування.

А отже, основним завданням держави на даному етапі є вдосконалення нормативно-правової бази з ціллю захисту інтересів споживачів страхових послуг, розвиток інфраструктури і підвищення фінансової надійності страховиків.

Розвиток обов'язкового страхування в Україні – ще один напрямок оптимізації страхового ринку сьогодні. Така діяльність повинна базуватися на критеріях економічної ефективності, тобто формування систем, що сприяють максимально ефективному використанню капіталу з метою оптимізації рівня прибутковості страхових компаній задля задоволення інтересів усіх суб'єктів страхових відносин.

Чітко організований страховий ринок здатен забезпечити фінансову стабільність його учасників, знижувати вартість страхових послуг і за рахунок цього нарощувати масштаби здійснення страхових операцій.

Важливим кроком розвитку систем обов'язкового страхування є їх формалізація, тобто розробка та дотримання основних принципів ведення такої діяльності, формування переліку об'єктів, які підлягають обов'язковому страхуванню, створення дієвої системи моніторингу ринку.

Ще одним напрямком розвитку страхування є розробка продуктів із підтримки довготермінових інвестиційних програм, що є фактором появи різного роду ризиків, оптимізація загальної системи страхування фінансових операцій. Страхова система може бути корисною у довготерміновому кредитуванні, у процесах реалізації венчурних технологій.

Сьогодні проблеми, що існують на ринку страхових послуг, знижують рівень довіри до страхових компаній і стримують їх розвиток.

Фактори, які негативно впливають на страховий ринок:

- низький рівень доходів населення;
- складність процедури отримання страхових відшкодувань;
- незначний рівень довіри громадян до страхових компаній;
- відсутність ефективної державної політики у сфері страхування;
- високий рівень цін на страхові продукти;
- неефективність використовуваних систем оборотності капіталу;
- недостатній рівень капіталізації страхових компаній.

З метою підвищення рівня стабільності функціонування страхового ринку в Україні необхідно:

- оптимізувати систему оцінки достатності капіталу страхової компанії;
- підвищувати рівень стандартів у страховій сфері;
- стимулювати страховий ринок;
- спрощувати фінансову звітність;
- удосконалювати законодавчу систему, що регламентує функціонування страхового ринку;
- оптимізувати механізми управління страховими резервами компаній;
- удосконалювати інформаційну складову діяльності страховиків;
- розвивати системи дистанційної роботи із клієнтами;
- забезпечити наявність ефективних механізмів протидії здійсненню сумнівних операцій.

Страховий ринок постійно змінюється, намагається розвиватися, інтегруватися у світову фінансову систему, що формує певні проблеми, які потрібно постійно усувати. Але варто зазначити, що швидкість розвитку прямо залежить від ефективності функціонування економіки країни загалом.

Приймаючи до уваги значну кількість проблем, що існують на страховому ринку варто зазначити, що існують фактори, що вказують на можливість його розвитку. Цього можна досягнути за рахунок удосконалення економічної системи, зростання рівня активності, що підвищуватиме попит на страховий захист, розширення спектра страхових продуктів та мінімізації їх вартості.

Важливою проблемою, яка також потребує вирішення є забезпечення беззаперечного захисту прав споживачів страхових послуг, приймаючи до уваги те, що ринок страхових послуг змінюється, структура послуг розширюється, доступність страхових продуктів зростає. Потрібні дієві механізми забезпечення фінансових прав споживачів. Розпочинати цей процес необхідно з удосконалення системи адміністрування страхового ринку, спрощення страхових процедур, забезпечуючи при цьому оптимальний рівень дохідності страхових операцій.

Список використаних джерел

1. Ботвіна Н.О. Формування страхового ринку в Україні: реалії та проблеми сьогодення. *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29. № 4. С. 132-137.
2. Волосович С.В., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 5. С.124-137.

3. Дем'янчук М.А., Дроздина А.А. Інформаційні технології як фактор підвищення конкурентоспроможності страхових компаній. *Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації*: матеріали міжнар. наук.практич. конф., Запоріжжя, 2021. С. 145-149.

4. Желізняк Р.Й., Бонецький О.О., Жулевич М.І. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. *Modern Economics*. 2019. № 17 (2019). С. 100-104. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)16](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)16).

5. Заволока Ю.М., Єфременко А.Г., Малашенко Ю.А. Особливості функціонування страхового ринку в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка і держава*. 2020. № 6. С. 102-106. DOI: 10.32702/23066806.2020.6.102

6. Мазурук Г.І. До питання про сутність страхового сектора. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. 2017. № 5 (33). С. 102-107.

УДК 368.2

І.М. Федорович,

к.е.н., доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет,
irkafed@ukr.net

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Цифровізація є одним із рушійних факторів розвитку страхового ринку. Впровадження сучасних цифрових продуктів і технологій дає страховим компаніям низку конкурентних переваг, включаючи підвищення швидкості прийняття рішень, нові можливості для розширення страхового портфеля, точнішу оцінку ризиків і виявлення шахрайства. Головною метою впровадження інноваційних технологій для окремого страховика є, насамперед, удосконалення страхових продуктів і послуг, а також підвищення ефективності його бізнес-процесів. Для всього страхового ринку діджиталізація стає потужним фактором підвищення його конкурентоспроможності. Тому розвиток страхового ринку в Україні все більше залежить від впровадження нових технологій цифрової економіки, які впливають на технологію страхування, але не змінюють його економічної сутності. В результаті використання цифрових технологій на страховому ринку підвищиться ефективність і прибутковість страхової галузі; з'являться нові послуги та страхові продукти.

На сьогоднішній день в Україні більшість страхових компаній використовують різноманітні цифрові технології для оптимізації своєї роботи. Наприклад, багато компаній пропонують своїм клієнтам можливість придбати страховий поліс онлайн через свої сайти або мобільні додатки, що значно спрощує процес страхування і збільшує зручність для клієнтів. Також цифрові технології використовуються для автоматизації процесів внутрішньої роботи страхових компаній, таких як обробка заявок та виплат страхових відшкодувань, що дозволяє підвищити швидкість роботи та зменшити кількість помилок.

До основних переваг цифровізації на страховому ринку можна віднести: трансформацію існуючих бізнес-стратегій та розширення клієнтської бази, забезпечення лояльності клієнтів; створення ділового іміджу страховика серед конкурентів; забезпечення фінансових гарантій, оптимальної структури управління та ефективного функціонування бізнес-процесів для внутрішньої стабільності та фінансової стійкості страховика.

У процесі розвитку цифровізації можна виділити кілька етапів [1, с. 27].

Перший етап – розробка окремих інформаційних технологій і їх використання для вирішення конкретних завдань, що дозволяє вдосконалити окремі аспекти будь-якої діяльності.

Другий етап – розробка та впровадження обчислювальних платформ, які являють собою апаратно-програмні комплекси, що забезпечують базовий набір послуг, необхідних к для виконання певних завдань. При цьому платформи можуть бути універсальними або створюватися для виконання конкретних завдань управління.